

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

УДК811.112.2'373.421

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2023.2.8>

І. С. КАЗИМІР

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри англійської мови,

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, м. Кам'янець-Подільський,
Хмельницька область, Україна*

Електронна пошта: kazymir.iryua@kpmi.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-0230-4281>

ОСОБЛИВОСТІ ГАЗЕТНОГО МІКРОКОНТЕКСТУ В МЕЖАХ КАТЕГОРІЇ КОНТЕКСТУАЛЬНОЇ СИНОНІМІЇ

Інтенційно-ситуативна зумовленість дискурсивного простору тексту завжди є пріоритетним об'єктом дослідження таких інтегративних дисциплін як прагматистика, лінгвокультурологія, дискурсивна лінгвістика, соціолінгвістика та контекстна лінгвістика зокрема.

Реферована стаття покликана розв'язати проблему категорії контекстуальної синонімії на матеріалі газетного мікроконтексту. Актуальним вбачається вивчення лексико-синонімічної одиниці у процесі контекстуалізації. Синонімія як семантико-категоріальне явище у мові може розглядатися тільки на рівні контексту, так як адекватність сигніфікативного змісту слів та виразів визначається в рамках всього висловлювання. Непряме значення у мові нерозривно пов'язане з контекстними умовами його вживання, а саме з контекстом. Межі асоціативних зв'язків, на яких ґрунтується перенесення значення (незалежно від основи перенесення), їх розуміння і точність авторської передачі, залежить від структури контексту, з одного боку, а з іншого боку, як механізму, що дозволяє в певних межах обирати потрібні лексичні одиниці для створення образності. Виявлено, що метафора внаслідок своїх можливостей називає явища, які розташовані дистантно, і пов'язані якими-небудь асоціативними зв'язками займає чільне місце у газетних текстах, де слугує однією з ключових ланок розвитку полісемантизму слова, та поліфонії газетного тексту зокрема. У статті характеризується поняття “контекст”, “контекстуальність”, “газетний мікроконтекст” та “ілокутивно-маркований газетний мікроконтекст”. Зазначено, що категорія контекстуальної синонімії на матеріалі сучасного газетного дискурсу функціонує на вербально-семантичному, формальному та мотиваційному рівнях. Висвітлено персуазивний потенціал категорії контекстуальної синонімії на матеріалі британської періодики. Розглядається типологія контекстів в дискурс-аналізі.

Ключові слова: ілокутивно-маркований газетний контекст, газетний мікроконтекст, газетний макроконтекст, контекстуальна синонімія, пресупозиція, контекстуальність.

Постановка проблеми. Вивчення лексичної семантики, у тому числі синонімії, омонімії та антонімії, в контекстуальному аспекті створює актуальні передумови для вирішення загальної проблеми мовної номінації, зокрема лексичної. Явище синонімії розкривається сигніфікативним оточенням, створюваним рамками словесного оточення та тексту. Цей розряд можна назвати сигніфікативним контекстом. Другий розряд складають фактори, що відносяться до самих предметів та явищ, точніше до знань контекстів про відповідні предмети та явища. До них мають бути віднесені знання реалій та неологізмів, суть яких декодується не внутрішнім контекстом, а, так би мовити, матеріальним контекстом, до якого можуть бути зараховані

демонстрації самих предметів, їх зображення, схеми та графіки та різні описи, що стосуються самого денотату.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтерес до вивчення феноменів ситуативного змісту ще відзначається наприкінці XIX століття (W. Wundt, J. Dewey). У 80-90 роках XX століття виникає течія контекстуалізму у міждисциплінарних позиціях (філософія, соціологія, релігієзнавство, психологія, історія, прикладні науки) [Dijk T. van 2008 : 11]. У сучасних антропоцентричних дослідженнях контекст є невід'ємним елементом дискурсу (Slama-Cazacu T, Thomas J, Verschueren J.). Показовим та релевантним, нам видаються, дослідження орієнтовані на когнітивне осмислення цього

явища (Gumperz J., Langacker R., Морозова Е., Ковальчук Л.). Важливо відзначити дослідження, яке здійснювалось на теренах України, а саме Людмили Ковальчук, де ґрунтовно вивчається поняття “контекст” та “контекстуальність” у сучасному англomовному художньому дискурсі. У праці розробляється структура контексту та виявляються особливості реалізації контекстуальності у художньому дискурсі. Професорка Наталія Кравченко досліджує типологію контексту в дискурс-аналізі, що, відзначимо, значно ближче корелює з нашим дослідженням. Іноземними вченими вивчаються контекстуальні кореляції семантичної подібності та контекстуальні антоніми прикметників [George A. Miller & Walter G. Charles 1989, 1991], де зв’язок між семантичною та контекстуальною подібністю досліджується для пар іменників, які змінюються від високої до низької семантичної подібності. Смилова подібність в межах цих досліджень оцінюється суб’єктивними оцінками, а контекстна подібність оцінюється методом сортування реченневих контекстів. Утім, на сьогодні відсутні ґрунтовні дослідження контексту у вивченні ситуативних мовних одиниць на матеріалі сучасних медіа-текстів з опертям на когнітивно-дискурсну парадигму. **Мета** дослідження полягає у вивченні газетного мікроконтексту з позицій контекстуальної семантики. Поставлена мета передбачає виконання таких **завдань**: схарактеризувати поняття “контекст”, “контекстуальність”, “газетний мікроконтекст”; виокремити категорію контекстуальної синонімії. на вербально-семантичному, лінгвокогнітивному та мотиваційному рівнях; конкретизувати персуазивний потенціал категорії контекстуальної синонімії на матеріалі британської періодици.

Виклад основного матеріалу. За класичним визначенням у термінологічній енциклопедії, контекст є семантико-граматичною й комунікативною єдністю певного текстового елемента (слову, висловлення, періоду) із текстовим і ситуативним оточенням як індикатором значення й функціональної ваги цього елемента, де рух від слова до його контексту, зокрема, й до тексту в цілому є герменевтичним колом, що сприяє розумінню та тлумаченню змісту [Селіванова 2006: 251-252]. На сьогодні існує

чимало трактувань поняття “контексту”, утім, ми схилиємося до найширшої дефініції, запропонованої представником Лондонської лінгвістичної школи Дж. Фьорсом. Такий контекст містить індикації не лише текстового масиву, але й глобальних умов оптимального забезпечення комунікації, а саме її мети, соціального та культурного середовища комунікації. Це трактування позначає контекст як глобальний, комунікативний чи ситуаційний феномен. Іншими словами – конситуація. Т. ван Дейк пропонує кілька постулатів визначення контексту. По-перше, пропонується розглядати контексти як суб’єктивні конструкти на противагу більшості теорій, які приписують контекстам об’єктивні властивості соціальних, політичних чи культурних ситуацій. Це не означає, що у контекстів не може бути об’єктивних властивостей (наприклад, простір та час). Мається на увазі, що будь-які соціальні ситуації можуть впливати на дискурс лише після їхньої суб’єктивної інтерпретації учасниками дискурсивного процесу. Наступний постулат закономірно впливає з попереднього: контексти – це ментальні моделі особливого роду, які називаються контекстуальними моделями. Ці моделі відображають релевантні властивості комунікативного оточення епізодичною (автобіографічною) пам’яті та контролюють виробництво та розуміння дискурсу. Таким чином, те, що було прийнято називати об’єктивним впливом суспільства на дискурс, пропонується замінити впливом багатьох в чому суб’єктивних контекстуальних моделей. Водночас контексти соціально обумовлені, тобто мають цілком конвенційну основу в ідеологіях, знаннях, граматиці, правилах, норм, цінностей та інших компонентах когніції певної дискурсивної спільноти. Це дає можливість виявити структури контексту в міжсуб’єктивному вимірі, що в комунікації апріорі має пріоритет щодо суб’єктивного чинника [Dijk T. van 2008].

Засновник Лондонської лінгвістичної школи Дж. Фірс вказує на те, що кожне поняття існує в ситуативному контексті, який на сьогодні трактують ще конситуацією. Широкий погляд визнання контексту дозволяє нам розмежовувати контекст на локальний (мікроконтекст) та глобальний (макроеконтекст), лінгвальний та okazіональний, експліцитний та імпліцитний,

психологічний та культурний, операційний та комунікативний [Firth 1957 : 96-97].

Вузьке значення контексту зводиться до розуміння контексту як певного текстового фрагменту з притаманною семантикою (котекст) [Харріс 1952: 238]. Цей підхід актуалізується в межах семантичних конфігурацій того чи того значення (гасіння, компенсація, ідентифікація) [Harris 1952: 238]. Широке розуміння контексту дозволяє вивчати контекст за межами тексту, а саме глобальних умов чи соціально-культурної природи тієї чи тієї ситуації [Verschuere 1999; Gumperz 1992; Duranti 1995; Dijk T.A. van 2008; Firth 1952].

Контекстуальність є ознакою певної етнічної культури, що передбачає різний ступінь важливості контексту комунікативної ситуації, фонових знань для розуміння змісту вербального висловлення. Теорія контекстуальності розроблялась американським лінгвістом Е. Холлом у 1976, який розмежував висококонтекстні та низькоконтекстні культури. В межах нашого дослідження трактуємо контекстуальність як ситуативний індикатор події, явища чи особи в межах фонових знань для розуміння того чи того вербального контенту [Hall 1990].

Наталя Кравченко розмежує десять основних позицій, які впливають на розуміння контексту: глобальний контекст, надтекстуальний / інтертекстуальний контекст, текстуальний контекст, комунікативний контекст, етнокультурний контекст, ситуаційний контекст, контекст локальних інтеракцій [Кравченко: 2008].

Вивчаючи контекстуальну синонімію з операціями на її когнітивно-суб'єктивну складову, яка є ментальною репрезентацією того чи того явища чи події, важливо на матеріалі газетних текстів як об'єктів медіалінгвістики, звертатися до інтертекстуального та інтердискурсивного контекстів. У нашому дослідженні пропонуємо уніфікувати в один – інтертекстуально-дискурсивний контекст. Такий підхід розуміння контексту в межах матеріалу контекстуальної синонімії характеризується емергентними інтертекстуальними сценаріями у вигляді концептуальних метафор, метонімії, метафтонімії чи перифрастичних номінацій. Інтердискурсивний контекст формується на матеріалі медіатекстів, які транслюють політично-соціальну тематику, де відбувається реконтекстуалізація

тієї чи тієї інформації. Контекстуальні синоніми є виразниками інтертекстуально-дискурсивного контексту. Слушно зауважено, що саме когнітивна складова комплексу в дискурсивній інтеракції є безпосередньою ланкою між соціумом і текстом.

Розуміння контексту в межах дискурс-аналізу є сукупністю синхронізованих знань комунікантів про усі фактори та аспекти дискурсивного семіозису, які генерують текстові значення, виокремлюючи текст із семіозису, співвідносячись з контекстуальними моделями світу. Взаємодія і перетин контекстів адресанта і адресата є умовою реалізації дискурсу. Наталя Кравченко зауважує, що контекст виникає в результаті інтеракції у вигляді контекстуальних фреймів когнітивного та інтерпретаційних, куди входять ситуаційні моделі. Така інтеракція відбувається між журналістом та читачем [Кравченко: 2008].

Інтертекстуальність є характерною рисою сучасних медіа-текстів. Таке послугування інтертекстуальними елементами уможливить найефективніше та найточніше передати ту чи ту актуальну інформацію. Комунікація реалізується за умови, якщо елементи прояву контекстуальних синонімів у адресанта та адресата збігатимуться. У газетних текстах такі фонові знання актуалізують ситуаційний контекст.

Газетний текст, який приймає ту чи ту перифрастичну номінацію наповнюється оказіональним лексичним фоном, де референт (особа, явище, подія) отримує нове асоціативне значення.

У зв'язку з тим, що в системі мови всі елементи пов'язані синтагматичним і парадигматичним зв'язком, то, природно, що контекст є насамперед граматично-організованою єдністю, у якому реалізується семантика одиниць всіх рівнів. Цей граматико-синтаксичний контекст у межах окремих одиниць утворює перший вигляд контекстної семантики. Там, де починається зв'язок її в межах пропозиції, а між самими пропозиціями виникає умова для семантичного контексту, утвореного текстом. Як у граматичному, так і у текстовому контексті (або, для термінологічної зручності, в мікротамакроконтексті) реалізуються характеристики контекстної семантики. Значення слова, що розкриває денотативний зміст у прямій та

нейтральній позиції, фіксується контекстом завжди чітко та найпростішим шляхом. Значно складніша ситуація з такими значеннями слова, які пов'язані з так званими відтінками, подібними значеннями, що входять до загальної сфери конотації. За заувагами В. Фляйшера, “уся непрямая інформація в слові позначається терміном „конотація”... системні умови розмежування лексико-семантичних варіантів слів виступають показниками коректної сполучності слів, а мовний контекст здатний зняти лексичну двозначність слів шляхом розширення лексичного мінімуму. Якщо системний контекст містить мінімальні лексичні поєднання, то мовний контекст може включати цілі фрази, синтаксичні синтагми, пропозиції” [Fleischer 1978: 543].

Релевантно у нашому дослідженні використовувати мовний контекст при вивченні дистантного розташування категорії контекстуальної синонімії на прикладі номінативної варіативності.

Під конотацією розуміються ті відтінки, які збуджують у читача асоціації різного характеру – емоційно позитивні та емоційно негативні тощо. Природно очікувати, що конотативні асоціації будуть найбільш тісно пов'язані з контекстом, обсяг якого коливатиметься в залежності від типовості або особливості відповідних асоціацій. Діапазон контекстної пов'язаності конотативних значень простягається від майже жорсткої текстової визначеності до вельми вільної і навіть неоднозначної асоціації. У зазначеній роботі В. Фляйшер класифікує конотації таким чином: а) конотації, пов'язані з типовими асоціаціями, фіксовані в самій мовній системі, тобто в типових текстах, як, наприклад, асоціації, які легко укладаються в стандартний контекст у разі сприйняття таких слів (*hero, comedy*); б) конотації, що вимагають досить широкого контексту для однозначного сприйняття з відповідними асоціаціями (*president, democracy, illness*); в) конотації суб'єктивних властивостей, які не регулюються певним контекстом і, отже, не входять ні до системи мови, ні моделі екстралінгвістичного порядку. Так, асоціації зі значенням самих звичайних слів, наприклад *health*, завжди дуже індивідуальні і обмежуються контекстом; г) текстові конотації – найпоширеніший вид контекстного вирішення

їхнього однозначного змісту, що вимагає тонкого аналізу та грамотного підходу при створенні самого тексту, особливо у перекладацькій діяльності [Fleischer 1978: 543].

Явище конотації є перспективною галуззю лінгвістичного дослідження щодо газетного контексту, оскільки тут вирішуються не лише питання багатозначності слова та їх реалізації в комунікативних актах, а й питання стилістичних та психологічних особливостей, які пов'язуються з нормами грамотного слововживання та текстоутворення. Важливу роль приписують контексту у встановленні синонімічності значень слів і цілих словосполучень, які одержують у певних умовах контексту ідентичний зміст, або, за іншою термінологією, однакову функцію.

До прикладу:

“We need to see more open-mindedness and creative thinking to get a deal done and that's what we hope to see over the next few weeks.”

(*Dayly Express, 16/ 01/ 2022*)

Контекстуальні синоніми *open-mindedness, creative thinking* розглядається як контекстуальна синонімія на тій підставі, що в цьому контексті лексико-семантичні одиниці характеризуються самостійними значеннями, і нівелюються поза контекстом. Актуалізується сема “ефективність”. Проте навряд чи контекст призначений у випадках для зрівнювання значень різних слів. Роль контексту у разі зводиться до звичайній його ролі – виявлення конкретного значення певного абстрактного змісту слова. У наведеній фразі контекст створює ілюзію появи синонімії, тоді як в основі цього явища лежить не зрівняння значень, а реалізація закладених у них конкретних значень.

Наступний приклад вказує на те, що контекстуальні синоніми актуалізуються в межах градаційних прагмем на позначення негативних наслідків у випадку бездіяльності:

Tedros added: “If we don't take this opportunity now, we run the risk of more variants, more deaths, more disruption and more uncertainty. So let's seize this opportunity.”

(*THE GUARDIAN, 14/09/2022*)

Функціонування будь-якої одиниці мови практично здійснюється в межах цілого дискурсу. Але контекст у рамках дискурсу (макроконтекст) за своєю природою суттєво від-

різняється від мікроконтексту. Якщо для мікроконтексту основним механізмом служить конкретизація слів у відповідних групах словосполучень, то в макроконтексті вирішальним фактором є попередні знання можливого значення як окремих слів, так і словосполучень. Попередні знання є не що інше, як явище **пресупозиції**, програмує відповідне однозначне розуміння окремих слів усередині фрази, і, отже, всієї фрази:

The Organisation for Economic Co-operation and Development called for “strong, inclusive, green, resilient” recovery.

(THE GUARDIAN, 28/12/2022)

Пресупозиція у наведеному прикладі здатна актуалізувати у читача його фонові знання про ту чи ту ситуацію. Контекстуальні прикметники, які контактено розташовані об’єднуються спільною семою ‘особливості здорового стану’.

Семантичний контекст через пресупозицію, безсумнівно, присутній у будь-якому тексті, і певною мірою він маркує межі тексту, зв’язки в якому набувають уже не формального характеру, а смислового. Якщо в межах мікроконтексту речення визначальним є сукупність синтаксичних засобів (управління, узгодження, порядок слів тощо. буд.), то у макроконтексті – заданість сенсу відрізків висловлювання, що зумовлює розуміння наступної фрази [Cooper 1974 : 18].

Наше дослідження виконується в межах фактографічного рівня (інформаційні репортажі) та аналітичного (статті, огляди). Ілокутивна організація тексту є релевантним фактором комунікативно-прагматичної спрямованості газетних публікацій. Ілокутивні маркери у газетному тексті переслідують певні комунікативні цілі, інтенції та установки для досягнення мовного впливу. У світлі наряду лінгвопрагматики, таким маркерам характерна ілокутивність для отримання перлокутивного ефекту. Ілокутивно-маркований газетний мікроконтекст відрізняється послугуванням чималою кількістю образних засобів мови у вигляді категорії контекстуальної синонімії.

В межах виявлення вербально-семантичного, лінгвокогнітивного та мотиваційного рівнів пропонуємо виокремити категорію контекстуальної синонімії. Теорія когнітивно-дискурсивної організації газетних текстів дозволяє

деталізувати та конкретизувати персуазивний потенціал категорії контекстуальної синонімії. На формальному рівні газетний мікроконтекст проявляється у вигляді метафори чи метонімії:

He told LBC: “I think that President Zelensky has proved to be a quite remarkable leader of his people – he’s rallied them and he’s been their voice.”
(MIRROR, 24/04/2022)

У наведеному прикладі актуалізуються перифрастичні номінації як прояв контекстуальної синонімії політичного діяча в особі президента України **Володимира Зеленського**: *President Zelensky – a quite remarkable leader – their voice*. Перифрастичні номінації вживаються у вигляді епітету (*a quite remarkable leader*) та метонімії (*their voice*). Наступний випадок метафори, яка представлена категорією контекстуальної синонімії знаходимо у словах Бориса Джонсона, адресованих очільнику російської федерації володиміру путіну щодо його нищих та неправомірних вчинків:

Boris Johnson today vowed to target Vladimir Putine’s gold reserves, saying “the red line has already been crossed” of war crimes in Ukraine.

Boris Johnson today warned Russian president Vladimir Putin had already crossed a “red line” with his “barbarism” towards Ukraine, and said he should be tried in the International Criminal Court.

Дистантне розташування категорії контекстуальної синонімії функціонує в межах мікроконтексту і представлене метафорами: *to cross the red line* та метафтонімією *his “barbarism”*.

Метафора чи метафтонімія як закономірні явища в мові, пов’язані з розширенням значення слова шляхом перенесення його на будь-які суміжні чи схожі предмети та явища. Звичайно, за таких умов, а саме при перенесенні чи суміжності, метафора чи метафтонімія може бути зрозуміла виключно в контексті, навіть якщо ці вирази наближаються до стійких словосполучень. Використання вторинної номінації є одним з очевидних законів розвитку мови, перш за все, на рівні лексико-семантичної системи у зв’язку з обмеженим набором лексем будь-якої мови та необхідністю обходитися цими лексичними ресурсами при найменуванні великої кількості новостворюваних або відкритих явищ.

Для розуміння метафори необхідний широкий контекст, який демонструє неповторний

процес народження метафори. Контекст утримує цю образність лише на рівні одного денотата. Вербально-семантичний рівень газетного мікроконтексту представлений акцентуалізацією певних явищ чи осіб різними конотативними значеннями.

Висновки. Вторинна номінація, яка є невичерпним резервуаром розвитку емергентних смислів, настільки тісно пов'язана з контекстними умовами, що практично повністю не може бути змодельована та зафіксована у слов-

никових статтях. Контекстуальна синонімія спостерігається у газетному мікроконтексті з позицій: вербально-семантичного рівня (реалії газетного мікроконтексту наділяються різними конотативними значеннями); формального рівня (ілокутивно-маркований газетний мікроконтекст містить метафору, метонімію та метафтонімію); мотиваційного рівня (ілокутивно-маркований газетний мікроконтекст містить оцінно-синонімічні структури у вигляді контекстуально-синонімічних прагмем).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ковальчук Л. Контекст та контекстуальність у сучасному англомовному художньому дискурсі: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Луцьк – Запоріжжя. 2017. 231 с.
2. Кравченко Н. Ситуативно-подієвий аспект розуміння дискурсу. URL: https://scholar.google.es/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=jtu4L4oAAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=jtu4L4oAAAAAJ:JV2RwH3_ST0C (дата звернення: 25. 07.2023).
3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
4. Charles, W. G. and Miller, G. A. 1989. Contexts of antonymous adjectives. *Applied Psycholinguistics*, 10: 357–375.
5. Cooper D. E. *Presupposition*. The Hague, Mouton, 1974, 130 p.
6. Dijk T. A. van. *Discourse and Context. A Sociocognitive Approach* – New York: Cambridge University Press, 2008. 267 p.
7. Duranti A. *Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon*. Cambridge University Press. 1995. 363 p.
8. Firth J. R. *Papers in Linguistics 1934-1958*. London. Oxford University Press, 233 p.
9. Fleischer W. *Konnotation und Ideologiegebundenheit in ihrem Verhältnis zu Sprachsystem und Text*. – *Wissenschaftliche Zeitschrift (Leipzig)*, 1978, N 5, S. 543.
10. George A. Miller & Walter G. Charles (1991) Contextual correlates of semantic similarity, *Language and Cognitive Processes*, 6:1, 1-28, DOI: 10.1080/01690969108406936
11. Gumperz J. J. *Contextualization and Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon*. Cambridge : Cambridge University Press, 1992. P. 229–252.
12. Hall E. *The Hidden Dimension*. Anchor, 1990. 240 p.
13. Harris Z.S. *Discourse Analysis Language*. 1952. Vol. 28. P.1-30
14. Verschueren J. *Understanding Pragmatics*. London. New York: Oxford University Press, 1999. 295 p.
15. Rodriguez, María. (2006). Tracing context in the discourse of the media: features of language-in-use in the British press. *Revista Alicantina de Estudios Ingleses*. 10.14198/raei.2006.19.09. URL: [file:///C:/Users/Asus/Downloads/dcart%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Asus/Downloads/dcart%20(2).pdf)

REFERENCES

1. Kovalchuk L. (2017). Kontekst ta kontekstualnist u suchasnomu anhlomovnomu khudozhnomu dyskursi [Context and Contextuality in Modern English Fictional Discourse]. 231 s. [in Ukrainian].
2. Kravchenko N. Sytuatyvno-podiievyy aspekt rozuminnia dyskursu. [Situational-event aspect of discourse understanding]. Available at: https://scholar.google.es/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=jtu4L4oAAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=jtu4L4oAAAAAJ:JV2RwH3_ST0C.
3. Selivanova, O. (2006). *Suchasna linhvistyka : terminolohichna entsyklopediia* (Contemporary Linguistics: terminological encyclopedia). Poltava: Dovkillia-K, 716 p.
4. Charles, W.G. and Miller, G.A. (1989). Contexts of antonymous adjectives. *Applied Psycholinguistics*, P. 357–375. [in English].
5. Cooper D. E. (1974). *Presupposition*. The Hague, Mouton. 130 p. [in English].
6. Dijk T. A. van. (2008). *Discourse and Context. A Sociocognitive Approach* – New York: Cambridge University Press. 267 p. [in English].
7. Duranti A. (1995). *Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon*. Cambridge University Press. 363 p. [in English].
8. Firth J. R. (1957). *Papers in Linguistics 1934-1958*. London. Oxford University Press, 233 p. [in English].
9. Fleischer W. (1978). *Konnotation und Ideologiegebundenheit in ihrem Verhältnis zu Sprachsystem und Text*. *Wissenschaftliche Zeitschrift (Leipzig)*. N 5, S. 543. [in German].

10. George A. Miller & Walter G. Charles (1991). Contextual correlates of semantic similarity, *Language and Cognitive Processes*, 6:1, 1-28, DOI: 10.1080/01690969108406936
11. Gumperz J. J. (1992). *Contextualization and Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon*. Cambridge : Cambridge University Press. P. 229-252. [in English].
12. Hall E. (1990). *The Hidden Dimension*. Anchor. 240 p. [in English].
13. Harris Z.S. (1952). *Discourse Analysis Language*. Vol. 28. P.1-30 [in English].
14. Verschueren J. (1999). *Understanding Pragmatics*. London. New York: Oxford University Press. 295 p. [in English].
15. Rodríguez, María. (2006). Tracing context in the discourse of the media: features of language-in-use in the British press. *Revista Alicantina de Estudios Ingleses*. 10.14198/raei.2006.19.09. URL: file:///C:/Users/Asus/Downloads/dcart%20(2).pdf

I. S. KAZYMIR

*Candidate of Philological Sciences,
Senior Lecturer at the Department of English Language,
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University,
Kamianets-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine
E-mail: kazymir.iryana@kpnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-0230-4281>*

FEATURES OF NEWSPAPER MICROCONTEXT WITHIN THE CATEGORY OF CONTEXTUAL SYNONYMY

Intentionally situational nature of the discursive space of the text is always a priority object of research of such integrative disciplines as pragmatics, linguocultural studies, discursive linguistics, sociolinguistics, and contextual linguistics in particular. The referred article is aimed at solving the problem of the category of contextual synonymy on the material of the newspaper micro-context. It is considered a priority to study a special speech phenomenon that requires a detailed study of a lexical-synonymous unit in the process of contextualization. Synonymy as a categorical and semantic phenomenon in language can be considered only within the level of context, since the adequacy of the meaningful content of words and expressions is determined within the framework of the entire statement. Indirect meaning in language is inextricably linked to the contextual conditions of its use, namely the context. The boundaries of associative relationships, on which the transfer of meaning is based (regardless of the basis of transfer), their understanding and the accuracy of the author's transfer, depends on the structure of the context, on the one hand, and on the other hand, as a mechanism that allows choosing the necessary lexical items within certain limits units for creating imagery. It has been revealed that the metaphor, due to its capabilities to name phenomena that are located at a distance and connected by some associative ties, occupies a prominent place in newspaper texts, where it serves as one of the key links in the development of the polysemanticism of the word, and the polyphony of the newspaper text in particular. The article characterizes the concepts of "context", "contextuality", "newspaper micro-context" and "illocutively marked newspaper micro-context". It is noted that the category of contextual synonymy on the material of modern newspaper discourse functions on the verbal-semantic, formal and motivational levels. The persuasive potential of the category of contextual synonymy on the material of British periodicals is highlighted. The typology of contexts in discourse analysis is considered.

Key words: illocutionary-marked newspaper context, newspaper micro-context, newspaper macro-context, contextual synonymy, presupposition, contextuality.